

Club Excursionista de Gràcia

G E N E R
M A R Ç
2 0 1 4

PASSATGE MULET, 4 08006 BARCELONA TEL.: 93 237 86 59 FAX: 93 237 31 48

“MAI ENRERA”

Publicació degana de la premsa de Gràcia
Creu de Sant Jordi 1992 - Medalla d'Honor de Barcelona 2004
Placa de Bronze de la Reial Ordre del Mèrit Esportiu 2011

Butlletí social

XXXII any - 2a. època,
Núm.130
Fundat l'any 1922

DIADA DE L'ENTITAT A LA GRANJA, SANTA MARIA DE PALAUTORDERA

Els trofeus per als homenatjats

Parlaments i dinar de germanor a la Diada

NOTA DE LA REDACCIÓ

La sobtada malaltia d'en Guillem Martín i Brasó, director del *Butlletí Social*, ha provocat un considerable retard en la publicació del número de gener-març. Per sortir del pas, un grup d'associats, alguns membres de la Junta del Club i amb la inestimable col·laboració de n'Eusebi Mestre, nebot d'en Guillem, hem tirat endavant el número que ara teniu a les mans.

Esperem que en Guillem es pugui recuperar ben aviat i de nou pugui posar-se al capdavant de la direcció del *Butlletí*. Preguem que entengueu les causes de la demora amb la qual us arribarà aquest exemplar a les vostres mans, alhora que us demanem disculpes pel mateix retard i per les deficiències que hi pugui haver.

* * * * *

NOTÍCIES

MANIFEST DEL G-6, COL·LECTIU D'ENTITATS CULTURALS HISTÒRIQUES DE GRÀCIA, EN LA VIGÍLIA DE LA DIADA NACIONAL DE CATALUNYA DEL 2013

Autoritats, presidents del G-6 i d'altres entitats germanes, representants de la societat civil, amics i amigues. Sigueu tots benvinguts. I el meu agraïment als organitzadors per permetre'm adreçar-vos unes paraules.

Fa 50 anys del somni de Martin Luther King i nosaltres, companys, encara el tenim: el nostre somni es diu CATALUNYA!

Parodiant Salvador Espriu, de qui commemorem enguany el centenari del naixement, l'eximi poeta que va viure i morir a la nostra vila, m'atreveixo a dir: El meu poble i jo mirem aquesta terra i no la trobem ni covarda,

ni bruta, ni salvatge, ni trista. La trobem, això sí, immersa en una crisi de característiques inabastables.

"Bombolla immobiliària", van dir-ne en un primer moment, i, en realitat, ha esdevingut una crisi total: financera, econòmica, social, política i, fins i tot, de valors culturals i ètics.

Qui són els que hi veuen brots verds? Només aquells que volen seguir enganyant-nos. Però nosaltres, ara, ens mirem la situació amb ulls nous, amb ulls nets, i ja no volem allunyar-nos nord enllà. Volem restar en aquesta terra per treballar incansablement per una nova Catalunya, més plena, més lliure i econòmicament potent. La volem més integrada socialment en una mateixa escala de valors, i en un sol poble a la recerca del seu benestar i de la seva realització nacional.

No podem acceptar de cap de les maneres un índex d'atur tan desorbitat com l'actual. A tots els aturats els volem fer arribar el nostre més ferm suport fins a aconseguir que aquest malson fineixi.

I això no serà fàcil; no ens ho regalaran. Ni tampoc ens permetran fer allò tan senzill com és una consulta popular; com és el dret a decidir per nosaltres mateixos i que, tal com s'ha posat de manifest, és un dret bàsic dels pobles que no es demana, sinó que es posseeix. La resposta a la consulta no se sap quina pot ser, però el que podem afirmar és que, si tan segurs estan que la ciutadania de Catalunya no atindrà el clam popular, i només saben dir-nos que no és constitucional, quina deu ser la confiança que tenen en les seves pròpies conviccions?

Com diria Bob Dylan, la resposta, amics, només la sap el vent... I aquest vent ens pot dur a Ítaca, la terra anhelada.

Però no ens allunyem d'aquest espai nostre, del monòlit dedicat a Pompeu Fabra, seny ordenador de la llengua catalana. Aquest és, sens dubte, un punt màgic de Gràcia; un punt màgic local, certament, però, alhora, un punt màgic universal. Únicament a través de la globalitat, representada per la petitesa, àdhuc residual, de cada tribu, de cada grup humà i de les diferents cultures existents, podem arribar a la Transcendència. Cap cultura ni cap llengua és superior a les altres. Totes són filles de la Creació.

I per què aquesta sensació màgica precisament en aquest espai? Tal vegada perquè en ell convergeixen distintes realitats: El convent dels Josepets, que fou

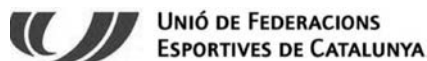
Adherit a la:

Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Associació d'Entitats Excursionistes del Barcelonès
Grup Alta Muntanya Espanyol

Membre Fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravana

Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Entitats Corals

EDITOR: Club Excursionista de Gràcia
DIRECTOR: Guillem Martín i Brassó
COMPAGINACIÓ: Eusebi Mestre i Laporta
CORRECTOR:

UNIÓ DE FEDERACIONS
ESPORTIVES DE CATALUNYA

IMPRESSOR: Litografia Ochoa, SL

a/e: cegracia@cegracia.cat
web: <http://www.cegracia.cat>

Dip. legal: B.9720-1961

Impressió en paper ecològic

el bressol de Gràcia, i on va ser enterrat, l'any 1705, el príncep Jordi de Hessen-Darmstadt, un dels herois de la Guerra de Successió. La proximitat de la casa nadiua de Pompeu Fabra, al carrer de la Mare de Déu de la Salut, núm. 32, que malauradament va deixar perdre's l'Ajuntament dels anys 80. Aquesta magnífica Biblioteca, on es conserva l'Arxiu Històric de Gràcia, en gran part recollit per Josep Buch, fundador del Club Excursionista de Gràcia. El record de l'estada a Barcelona de Ferdinand de Lesseps, en tant que cònsul de França, pel seu decidit suport a favor de la ciutat durant el bombardeig del general Espartero des del castell de Montjuïc, el 1842. El cine Roxy i els seus fantasmes... per què no?, la Casita Blanca, encara que pugui semblar una frivolitat fer-ne esment.

Retornem, però, al monument a Pompeu Fabra, que realitzà, el 1982, la comissió gracienc creada a redós de la catorzena edició de les Festes Populares de Cultura Pompeu Fabra.

Els egòlatres de tot el món han volgut perpetuar-se amb grandiosos i rellevants monuments: el Valle de los Caídos és, segurament, el més representatiu i pervers. Un altre era l'estàtua eqüestre del general Franco, que fou el genet que més cavalls, metàl·lics o de pedra, va muntar. Tots recordareu la del castell de Montjuïc: un enorme cavall que aixecava victoriosis les dues potes davanteres, com si, qui el menava, volgués aixafar definitivament l'exèrcit "rojo-separatista", com despectivament l'anomenaven els militars traïdors a la República.

Doncs, bé, us agrairia que, per un moment, tanqués-siu els ulls per imaginar aquest cavall i el seu dèspota genet iniciant el salt sobre el nostre monòlit montserratí. I aquesta imatge, que sembla inconcebible, va ser tota una realitat.

En efecte, mentre es rodava el documental de TV3, que havia de donar fe de la retirada d'aquella estàtua eqüestre, la remodelació de la plaça Lesseps ja s'havia enllestit i les reclamacions de les entitats graciencques perquè es reposés el monument a Fabra no reeixien. Ningú no sabia on havia anat a parar. I, ves per on, el documental de TV3 ens portà a un magatzem municipal on contemplàrem, astorats, com el cavall de les potes arrogants saltava, ara sí, sobre aquesta pedra que tenim al davant nostre. La realitat superava tota imaginació! Però aquesta circumstància, veritablement kafkiana, va permetre retrobar el nostre anhelat monòlit, que fou restituint, finalment, el 18 de febrer del 2012.

Amics, som a menys de quatre hores d'entrar en el període commemoratiu del tricentenari de l'11 de setembre del 1714, que enguany se'ns presenta excepcional. Cal recordar que, pràcticament tal dia com avui, les tropes francoespanyoles havien aconseguit obrir una bretxa a les muralles de la nostra ciutat. Dos mil homes de la milícia barcelonina, amb la bandera de Santa Eulàlia i el conseller en cap, la defensaven contra l'assalt del poderós exèrcit borbònic, integrat per més de cinquanta mil soldats. El sacrifici dels combatents catalans, abandonats a les seves pròpies forces, no fou estèril. El duc de Berwick, aconsellat pels seus generals, va comprendre, davant la defensa numantina dels ciutadans, que la conquesta els resultaria tan sagnant que revocà l'ordre d'entrar a la ciutat a mata-degolla, com era el propòsit de l'invasor. I

així fou com el flagell del saqueig de les llars, amb tot el que això comportava de violacions i morts, no es portà a terme.

Per la meua formació excursionista, sé que ni les muntanyes ni els rius no separen. Podem ser realment uns bons veïns. Volem respecte: respectar i ser respectats. És una qüestió de dignitat.

I retorno a Espriu per afirmar, amb tots vosaltres, que ens mantindrem fidels per sempre més al servei d'aquest poble.

Visca Gràcia. Visca Barcelona, *cap i casal* del nostre país, i visca Catalunya, per sempre més lliure!!

Fins demà a la Via Catalana per la Independència.

Joan Cervera i Batariu

* Col·lectiu G-6, integrat per les sis entitats centenàries de Gràcia: Centre Moral; Cercle Catòlic; Lluïsos de Gràcia; Orfeó Gracienc; Fundació Festa Major i Federació Colles de Sant Medir.

COL·LABORACIONS

EL FULL DE RUTA 3550 DE LA DARRERA MATAGALLS-MONTSERRAT

De segur que al llarg de les trenta-quatre edicions de la Matagalls-Montserrat (M-M) alguns participants han viscut situacions insòlites, que probablement recordaran la resta de la seva vida. Aquest article narra un d'aquests casos, segurament dels més singulars i colpidors.

Joan Clofent i Torrellas, un muntanyenc de la Unió Excursionista de Sabadell (UES), era un assidu de la M-M. Des de l'any 1992 l'havia fet tretze vegades consecutives i sempre notava, a primeres hores de la matinada, una mena de somnolència que semblava paralitzar-li la ment i el feia caminar o córrer de forma gairebé intuïtiva i mig inconscient fins que el crepuscle imminent el desvetllava.

El 2005, als 60 anys, feia la seva catorzena M-M i, aquesta vegada, de son, no en tenia pas gens.

Ell ho explica així:

"Són les 3.20 hores de la matinada del 19 de setembre del 2005. [...] En aquest moment sóc a la pista del Dalmau, un trajecte fàcil i pla on podria gairebé endormiscarme. Aquest any, però, la somnolència no ha fet acte de presència. Arrossego una greu preocupació que m'ha impedit de dormir els darrers dies i que aquesta nit m'ha mantingut també en vetlla. Fa una setmana, em van descobrir un tumor cancerós a la bufeta, un papil·loma segons el metge, que caldrà extirpar sense demora."

La intervenció quirúrgica tingué lloc dos dies després de la M-M. i les perspectives de la malaltia dependrien del resultat de les biòpsies subsegüents.

Diu Clofent:

“Em sento com si una enorme roca d’unes quantes tones m’hagués caigut a sobre, com si m’hagués aixafat i esmicolat i no em deixés respirar. Tinc la sensació d’estar com mort, com si la meua vida s’hagués acabat sobtadament. Per això he decidit participar a la meua catorzena M-M, en contra dels consells i l’opinió de la meua família. [...] He pensat que, com a mínim, tindrà la ment ocupada durant la cursa, vigilant els obstacles i controlant el temps, per intentar buidar el meu cervell de les negroros que sobtadament han aparegut en l’horitzó. I crec que l’he encertat. Acabo la meua catorzena M-M en 17 hores i 42 minuts, molt lluny del meu rècord de poc més de 13 hores, però l’acabo, que és el més important. En aquest moment començo a intuir quin és el camí a seguir per superar la malaltia.”

A principis de l’any 2006 tingué una recaiguda, se li hagueren de practicar noves operacions i les perspectives esdevingueren pessimistes, ja que el tumor havia mutat i era un tipus de carcinoma amb potencial important de malignitat i invasió. Li canviaren el tractament, però el seu estat, tan físicament com mentalment, era el d’una total i absoluta ruïna humana.

El control mèdic del mes d’octubre obrí una esclatxa d’esperança: per primera vegada no es detecten cèl·lules recidivades del càncer.

Continua Clofent:

“Això em va animar. Calia, doncs, esperar i tenir confiança en el tractament. Però també vaig intuir que era necessari un canvi radical d’actitud per part meua, que calia carregar-me de força moral, d’esperit de victòria i del convenciment que no havia de tirar la tovallola. Havia de fer front a la situació, lluitar per la meua vida i portar ‘la batalla’ al meu terreny, allà on sempre havia guanyat i m’havia anat tot bé, és a dir, a la meua estimada muntanya.”

“Recordava les meves reflexions mentre corria durant la nit la M-M de l’any passat, on vaig participar desoïnt les recomanacions de la família. Potser la teràpia per recuperar la meua força mental i la confiança en mi i en la vida la podria obtenir en aquest medi, la muntanya. [...] Havia de provar, doncs, d’escalar una muntanya que m’atragués i m’omplís, una muntanya carismàtica i famosa, molt per sobre de les muntanyes habituals dels nostres Pirineus o dels Alps. Una muntanya que, tècnicament, fos assequible per anar-hi sol, sobretot ara que aquí era hivern. Per tant, calia que fos a l’altre hemisferi, perquè allà seria estiu. Aquesta muntanya havia de ser l’Aconcagua, de 6.962 metres, situada a l’Argentina i el cim més alt de tot el continent americà.”

Així acaba el capítol tercer del llibre que ha publicat (Joan Clofent. *Els meus set cims. Un camí per superar el càncer*. Columna Edicions, març del 2013), la lectura del qual ha motivat aquestes línies meves. Els vuit capítols següents de l’obra relaten la seva ascensió a cadascun

dels cims culminants de cada continent, els quals, a part del Kilimanjaro, que ja havia pujat amb la seva dona abans de la malaltia, va anar assolint a partir del 2007, a raó d’un cada any, per l’ordre següent: Aconcagua, Elbrus, Piràmide de Cartensz, McKinley, Mount Vinson i, per últim, l’Everest, concretament el 19 de maig de 2012 a les 3 hores i 20 minuts de la matinada.

Clofent escriu:

“Jo em sento com si fos al paradís. Tinc plena consciència i lucidesa; sé que soc dalt de l’Everest, però no em fa mal absolutament res, no noto cap mena de cansament, com si estigués flotant. Em sembla impossible ser allà dalt en aquestes condicions. Com hi he pujat? Pot ser que estigui somniant? És veritat que acabo de completar els Set Cims? He acabat per fi el meu camí de superació del càncer?”

“Sobtadament, com un llampec, em ve a la memòria la nit d’avui de fa tot just sis anys i vuit mesos, mentre corria la M-M, un altre dia 19, però de setembre, a la mateixa hora d’ara, les 3.20 de la matinada. Llavors, a més de la negror de la nit, també els meus pensaments eren negres, esgarrifosos i tenebrosos, preocupat i angoixat com estava pel meu esdevenidor. Ara, enmig de la foscor de la nit, la claror ja ha inundat de nou el meu cor, com si s’hagués fet de dia de cop i volta, abans d’arribar l’alba.”

“Estic curat?”, es pregunta al darrer capítol. El protocol mèdic aconsella fer controls periòdics durant deu anys. Els fets fins ara han resultat favorables. No és encara un temps suficient per poder assegurar, des del punt de vista mèdic, que el càncer ha quedat eradicat, però ell, com a pacient, percep que la seva situació anímica, la seva angoixa, el fantasma permanent de la malaltia, les seves pors i el convenciment d’una mort propera han canviat radicalment. És en aquest sentit que pot afirmar que psicològicament se sent curat, que ha recuperat la seva autoestima i la confiança en el futur.

És per això que Clofent ha volgut transmetre la seva experiència a altres persones que estrobin en una situació semblant. Vol incitar-les a buscar també els seus propis camins de superació, els “seus” Set Cims –com diu ell–, a activar el seu inconformisme i els mecanismes interiors que els ajudin a fer front a la malaltia. En definitiva, a utilitzar el poder de la ment que, en opinió d’un dels prologuistes del llibre, el Dr. Joan Prats i López, director del Servei d’Urologia de l’Hospital Parc Taulí, que tractà Clofent, és un poder real que es projecta en l’àmbit físic.

O com escriu l’altre prologuista, el també metge Jaume Planell, alpinista, consoci de Clofent a la UES i company seu d’excursions: “Pot el poder mental ajudar a curar una malaltia? Un càncer? No ho sabem, però sí que coneixem el poder de la ment.”

* * * * *

A la passada edició de la M-M, entre els participants de més de 60 anys, que aollint-se al Reglament sortiren de coll Formic poc abans de les 4 de la tarda, n’hi havia un, amb el full de ruta número 3.550, que va fer-ho a les 3 hores 57 minuts.

Efectuà l'itinerari normalment, a bon pas i sense cap incidència digna de ser destacada. O, potser, n'hi hagué una? En efecte, no crec que sigui temerari de suposar que a les 3.20 de la matinada, quan estava a punt d'arribar al collet del Queixal, on hi ha el control 7, va viure uns instants d'una emotivitat especial, l'evocació de dos records que mai més no podrà oblidar: la M-M de vuit anys enrere i el moment en què va trepitjar, l'any passat, el sostre del món.

Arribà a Montserrat a les 7 hores 21 minuts del matí. Al control d'arribada, després de les felicitacions de rigor i de l'intercanvi del full de ruta pel record de la travesa, li preguntaren –una simple rutina per comprovar la identitat– com es deia.

Va respondre: Joan Clofent Torrellas.

Carles Albesa i Riba

Obra Social

Fundació "la Caixa"

AGENDA

FEBRER

8 i 9, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya
Sortida de mitja: RUTA AMB RAQUETES PER LA CERDANYA
Coordina: Maria Muñoz

16, diumenge

Grup de Senders
CAMÍ DEL NORD O DEL CANIGÓ
Sant Hilari Sacalm / Osor (12,5 km)

15 i 16, dissabte i diumenge

Secció d'Esquí
PIC DE LA PELADA I PIC RODON (2.370 m i 2.677 m)
F/S3

20, dijous

Audiovisuals Buch i Parera
PIC LENIN
Ponents: Ester Felip, Montse Soler i Núria Puig

22 i 23, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya
Sortida d'alta muntanya: LA MALADETA pel coll de la Rimaia (3.308 m)
Coordina: Eduardo Marcuello

25, dimarts

VIIIè Cicle de pel·lícules d'escalada Josep Maria Rodés
UELI STECK, L'HOMÉ MÉS RÀPID A LA MUNTANYA

26, dimecres, a les 21 h

Secció d'Esquí
MONOGRÀFIC FOTOGRAFIA I ESQUÍ
Ponent: Toni Vives

27, dijous

ASSEMBLEA GENERAL DEL CLUB
I a continuació ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA

MARÇ

8 i 9, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya
Sortida de mitja: RUTA PEL GIRONÈS / LA SELVA
Coordina: Maribel Herrero

8 i 9, dissabte i diumenge

Secció d'Esquí
PIC DE MONTLUDE, VAL D'ARAN (2.517 m)
ME/S2

16, diumenge

Grup de Senders
CAMÍ DEL NORD O DEL CANIGÓ
Osor / Les Planes d'Hostoles (20,3 km)

20, dijous

LES 50 OMBRES DE L'ACONCAGUA
Ponent: Regina Tornamorell

25, dimarts

VIIIè Cicle de pel·lícules d'escalada Josep Maria Rodés
ESCALADES SENSE CORDA AMB ALEX HONNOLD

22 i 23, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya
Sortida d'alta muntanya: TOSSA PLANA DE LLES (2.916 m)
Coordina: Mireia Rovira i Consol Berbel

ALTES DE SOCIS

- 9.056 RADOSEVIC, ALEKSANDAR
9.057 TROCHUT MORON, ALEXANDRE
9.058 TROCHUT ROLDAN, JOSEP MARIA
9.059 BERTRÁN CANALES, XAVI
9.060 GMELCH, NADJA
9.061 BERNABEU MARTÍNEZ, PAULA
9.062 HASSE, BEATRIX
9.063 CALLE ORDÓÑEZ, MELODY
9.064 CASADEJUST ESPASA, MARC
9.065 CASO SANZ, JOSÉ LUIS
9.066 ROSSI, CHIARA
9.067 YURCI, ERIM
9.068 PERALES ARTAL, CARLES
9.069 SIXTO RUÉ, GUILLEM
9.070 CUEVAS ARGENTE, PEPA
9.071 OLTRA PACAREU, ANNA
9.072 SASTRE SANAHUJA, PAULA
9.073 BARRIO MENDIOLEA, MARIA AINHOA
9.074 MORENO DE LA CITA, VÍCTOR
9.075 FERNÁNDEZ RUIZ, CARLOS
9.076 CLARAMONTE NIETO, MARTA
9.077 PAGÈS MAS, PERE
9.078 JERÉ GRAU, GUILLEM
9.079 GÓMEZ MARCO, MONTSE
9.080 ALONSO RODRÍGUEZ, CONRADO
9.081 BLANCO GONZÁLEZ, MATILDE
9.082 SEGURA RAVENTÓS, ROSA
9.083 ALONSO GUERRERO, ANTONIO
9.084 GÓMEZ CABANES, IÑAKI
9.085 ERVITI ESTRUCH, LAURA
9.086 PALOMAR MAROÑA, MARINA
9.087 FERRER LUNA DE TOLEDO, MARINA
9.088 PARRA SANTAMARIA, GENÍS
9.089 PEIX SIMÓ, ORIOL
9.090 ROMERO JOSA, NIL
9.091 CAPDET GASULL, PAU
9.092 DEU SUNYER, BINI
9.093 MONFULLEDA PARÉ, CRISTINA
9.094 MONFULLEDA PARÉ, ALBERT
9.095 MOSER GOL, AINA
9.096 MOSER GOL, CLÀUDIA
9.097 IGUAL MORALES, MARTA
9.098 GILI HORNA, LAURA
9.099 LAHUERTA REYES, DANI
9.100 MAZO URBANEJA, DAFNE
9.101 GARCIA GARCIA, ASIER
9.102 RIU BONVEHÍ, POL
9.103 ARUMÍ TRUJILLO, AINA
9.104 ARROYO JUÁREZ, ADRIÀ
9.105 GUILLÉN BERENQUER, MARCEL
9.106 VALERO BEAN, VOVA
9.107 KLAMBURG FIGUEROLA, GUIM
9.108 BOSCH RIVAS, BLANCA
9.109 GELPÍ BUXADÉ, GAL·LA
9.110 GARCIA MONTESINOS, MARGARIDA
9.111 RIBA RÍOS, MARIONA
9.112 CASALS MARQUILLES, MARTA
9.113 FIGUERA FERRÉ, ANNA
9.114 MATTAR, CARLO BEN
9.115 BERNAT PERELLÓ, JOSEP
9.116 TOMÁS ASENSIO, Mª CARMEN
9.117 DÍAZ CHAMORRO, Mª ROSA
9.118 MARTÍN JARQUE, CRISTINA
9.119 RIERA ORTEGA, VLADIMIR
9.120 HEREU FINA, BERNAT
9.121 CRIADO PURROY, MONTSE
9.122 RUEDA GASCÓN, MARIA
9.123 LÓPEZ AGIRREGOIKOA, AINHIZE
9.124 ANDIKOETXEA ONAINDIA, IRUNE
9.125 PELLICÉ GISPERT, MONTSANT
9.126 ASTETE, JOAQUÍN AMÉRICO
9.127 MARÍ COLL, JOANA
9.128 CASAS SERRA, IRENE
9.129 VIÑALS SIMÓN, JUDIT
9.130 DE LECEA, ÓSCAR
9.131 GASSULL PALLÀS, ABEL
9.132 CARCELLER RIUS, ROGER
9.133 ASBERT ALSINA, ELENA
9.134 PLA CLEMENT, HUGO
9.135 LUIS CASADO, BEATRIZ
9.136 TAPIAS HOSTA, IGNASI
9.137 PALAU ARMENGOL, FRANCESC
9.138 LECHA I AUGÉ, ORIOL
9.139 LECHA I AUGÉ, JORDI
9.140 CONTEL CABAÑAS, XAVIER
9.141 RODRÍGUEZ DEPARES, CARLES
9.142 RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ, CARMÉ
9.143 VENTURA JULIÀ, NÚRIA
9.144 MESSEGUER PUCHOL, XAVIER
9.145 CASTILLO BALL-LLOSERA, FERRAN
9.146 ARGENTÍ BOSCH, MARIA
9.147 ESCARTIU PUJOL, ANNA
9.148 MANERO DÍAZ, MARIA BLANCA
9.149 KORNILOVA, KARINA
9.150 SANTACANA I FABRÉ, HELENA
9.151 SAGALÉS ROIG, VIOLETA
9.152 CARRETERO PIFARRÉ, VÍCTOR
9.153 CAVALLERO ARENS, GIANCARLO
9.154 ESPINOSA SALA, VÍCTOR
9.155 SALAZAR LÓPEZ, MIQUEL ÀNGEL
9.156 SALAZAR LÓPEZ, CARLES ALBERT
9.157 ESCALA SISQUELLAS, ALBERT
9.158 FERNÁNDEZ GARCÍA, MIQUEL
9.159 INGLÉS YUBA, EDUARD
9.160 ABADIA TORT, MARTA
9.161 RUIZ MOLERO, MARIO
9.162 RODRÍGUEZ SÁNCHEZ, ANTONIA
9.163 DANSA PIJOAN, ANTONI
9.164 MARTÍN CRUZ, ANA
9.165 MULA MELIAN, ERIC
9.166 CASANELLAS CORAL, MAICA

Pollegó inferior del Pedraforca

20 de juliol de 2013

Feia només quinze dies que havia tornat a fer el Pedraforca, aquesta vegada amb la Marisa i per la grimpada clàssica, però sense passar per la "famosa" canal del Verdet (l'altra vegada vaig pujar i baixar des de Gòsol evitant el Verdet), quan vam decidir tornar-hi però per fer el Pollegó inferior. El meu germà ens va fer de guia un cop més tot i que en algun punt de grimpada no ho tenia gaire clar... encara que ell digui que sí.

Com que ell venia de Puigcerdà i la Marisa i jo de Barcelona, vam quedar a prop de Saldes i vam deixar un cotxe a mig camí del Mirador de Gresolet i l'altre al pàrquing del Mirador. Ens vam preparar pel que semblava un dia calorós i assolellat. Vam enfilar juntament amb un munt de gent cap al refugi d'Estasen i, un cop allà, en comptes d'agafar el camí convencional cap a la canal del Verdet, ho vam fer per on baixa la majoria de la gent: per la tartera. I, au, a pujar sota la mirada curiosa d'uns cabirols que vigilaven els nostres moviments i que segurament pensaven com en som de ximples els humans ficant-nos per aquells camins per plaer mentre ells ho deuen fer per necessitat (bé, això són suposicions meves)... Després de pujar una estona, el camí es desvia cap a l'esquerra i s'endinsa en un bosc molt costerut i dret, on cal grimpar, agafar-se allà on pots entre pedres, branques i arrels i seguir alguna marca o fita, i ja ens veus els tres enfilant-nos com cabres. Finalment, sortim al Balcó de la Joaquina (realment sembla un balcó) i mirem amunt: encara ens queda un bon tros. I podem contemplar les boniques vistes... A partir d'aquí el "camí" s'enfila molt dret però no cal ajudar-se amb les mans (només amb els bastons, quin consoli!) fins que s'arriba a la Feixa Alta, passant per la Bola i les Costes de'n Dou, i "sant tornem-hi" amb el pedregam... Després d'alguna petita grimpadeta i un pas amb ajuda de cadenes, arribem al cim.

La vista des de dalt és molt bonica: veiem una munió de gent al Pollegó superior i no ens podem creure que nosaltres estiguem sols justament a l'altra banda!!!! Des de dalt, veiem Encija i el Verd, el Calderer i el Gat davant nostre. Més tard, arriba una parella escalant i xerrem una estona mentre *ganyipem*.

Iniciem el camí de tornada pel mateix lloc fins a arribar una mica abans del balcó de la Joaquina, on ens desviem cap a la dreta per un pas de desgrimpada una mica aèria per agafar un altre camí que voreja el Pollegó per baix, i on podem contemplar la Diagonal i el pas dels Talibans (o és la cova?). Després d'un tram de tartera bastant dreta i desfeta, encara que curta i on la Marisa es troba amb un escurçó despistat, arribem al Prat del Reu, on parem per dinar i descansar mentre contemplem el Pollegó inferior davant nostre. Seguirem unes marques que ens endinsaran en un bosc bastant

costerut per anar a petar directament a un camí de terra que ens durà al primer cotxe. Allà, aquest primer cotxe ens puja al Mirador, on tenim el segon cotxe i així ens estalviem una pujadeta que no ve gens de gust quan portes unes hores caminant...

En definitiva, una excursió ben diferent pel Pedraforca, lluny de les aglomeracions que hi ha amb tota la gent pujant al Pollegó superior i totalment recomanable.

Elisabet Figuera

* * * * *

La Gran Facha

22, 23 i 24 de setembre 2013

Tenint el pont de la Mercè com teníem, no podíem deixar escapar l'oportunitat de fer una sortida una mica més lluny del que és habitual. Per això, vam optar per anar cap al Pirineu Aragonès a fer un 3.000 justet i catalogat de dificultat mitjana (ejem!!!!). Tot un repte per a la Marisa i per a mi: la Gran Facha o Bachimaña.

Així, doncs, diumenge vam sortir d'horeta de Barcelona, superemocionades i supercontentes, i cap a la una del migdia ja érem a l'embassament de La Sarra, on vam deixar el cotxe i vam dinar abans d'enfilarnos cap al refugi de Respomuso, seguint el GR-11 que ve de Sallent de Gállego. La veritat és que l'excursió cap al refugi ja val la pena: boscos, gorges, cascades... cims que semblen inaccessibles... L'Alpina marcava dues hores i mitja però nosaltres vam trigar tres, comptant les parades per beure aigua, per fer fotos o simplement pel plaer de contemplar l'entorn. Un cop al refugi, que per cert és immens però que estava bastant buit, ens van assignar habitació i lliteres. Allà vam estar xerrant amb dos nois de Barcelona que havien pujat al Balaitús per la Brecha de Latour i havien baixat per la Gran Diagonal. O era al revés? Vam sopar junts i a dormir, que dilluns havíem de matinar.

L'endemà, després d'un frugal esmorzar (mai millor dit), cap a les 8 del matí ens vam posar en marxa. Vam tornar a enllaçar amb el GR-11 fins a arribar a l'Ibon de Campoplano on vam deixar el GR i vam seguir direcció est. Aquí el camí transcorre per una pujada suau i vàiem ja el nostre objectiu: una perfecta piràmide. I, pel camí, ens vam trobar una petita sorpresa: una marmota gordota (suposo que estava preparant per hivernar... o les marmotes no hivernen?) que no es va deixar fotografiar, la molt punyetera... La pujada fins als Ibones de la Facha és bastant dreta i rocosa i vam haver d'evitar un petit "nevero", ja que la neu estava glaçada: no portàvem grampons i no teníem ganes de frotre'ns de cap. I un cop als Ibones, vam haver de donar la volta forçosament perquè el segon "nevero" era bastant exposat i això ens va fer perdre ben bé mitja hora, encara que considero que "evitar perills" no és cap pèrdua de temps. Des d'aquí fins a arribar al Collado de la Facha es va convertir en una pujada rocallosa i dreta. I un cop al collado, amb el frugal esmorzar totalment cremat i volatilitzat, vam reposar i *ganyipar* una mica, mentre ens miràvem de reüll la pujada final fins al cim perquè sincerament vàiem per on començava però no on acabava... Ens havien dit que des del "collado" fins al cim es trigava una hora... Nosal-

tres ho vam fer en hora i mitja, intentant seguir les fites que a vegades eren una mica perdedores, i grimpant en més d'algun pas. Quasi a punt d'arribar al cim, us he dir que jo vaig perdre la paciència perquè no li veia final... i vaig començar a posar en dubte si havíem agafat el bon camí... Però finalment vam arribar al cim i l'espectacle que ens esperava era indescriptible: com a propers i cims coneguts, el Balaitús, els Infiernos, el Vignemale i el Midi d'Osseau (cim que tenim moltíssimes ganes de fer, que hem estat veient durant tota la Senda de Camille aquest estiu i que des de la Gran Facha es veia més petit). El dia era preciós, en màniga curta a 3.000 m. Vam dinar allà dalt sense saber a quina banda mirar, i és llavors quan penses que tot l'esforç de la pujada ha valgut la pena, que la butllofa del peu no molesta i que et quedaries allà dalt tota l'eternitat. Bé, potser ara exagero... Al cim ens trobem una parella de catalans que també s'han allotjat al refugi i que continuen ruta cap al refugi de Wallon, i un pare amb la seva filla de nacionalitat francesa. Però ens quedem soles al cim durant una bona estona. Una hora després d'haver arribat, descansat i mirat i remirat, vam decidir baixar. Bé, no sé què carai vam fer, però la baixada es va fer més llarga que la pujada perquè perdiem les fites i ens vam embolicar una mica massa per llocs que quan veig les fotografies penso que estem boges... Quan finalment vam arribar al coll, vam poder respirar tranquil·les... Vam iniciar el "tortuós" camí de baixada altre cop al refugi. I allà, merescuda dutxa i a sopar... Cansades, molt cansades, però ningú ens treia el somriure de sota el nas mentre xerràvem amb un noi de Barcelona que és "un malalt de muntanya" i que se les coneixia totes.

Dimarts, en comptes de baixar directament cap al cotxe, vam tenir la "brillant" idea de desviar-nos cap als llacs d'Arriel, on el guarda del refugi ens va dir que hi havia una "bonita vista de La Gran Diagonal del Balaitús i del Pico Palas". I tenia molta raó. La vista és espectacular però el que no ho és tant és la baixada fins a tornar a enllaçar amb el GR-11 de camí al cotxe... Als cruïments que ja teníem de La Gran Facha, es van afegir aquests mentre baixàvem per una tartera bastant dreta, relliscosa i de pedres bastant soltes... Finalment, vam arribar ja al GR i ja vam posar la directa cap al cotxe. Vam dinar a Sallent de Gallego amb un *bocata estupendu* i, au, una bona pallissa per carretera cap a casa... Com que encara no m'han donat el carnet de conduir provisional, vaig haver de fer de copilot donant conversa a la conductora i fent esforços per no adormir-me.

I almenys jo, quan vaig arribar a casa, feta pols, vaig pensar que potser sí que hauríem d'haver descansat, ja que el cap de setmana anterior vam fer la Matagalls-Montserrat, però què voleu que us digui... Dos dies després ja estic pensant on puc anar d'excursió el proper cap de setmana...

Elisabet Figuera

La Peña Forca (2.391 m)

Osca, diumenge 6 d'octubre de 2013

Des que havíem fet la Senda de Camille a l'estiu, que teníem ganes de fer aquest cim emblemàtic de la zona, ubicat entre les valls d'Hecho o Echo i Ansó, i que es pot pujar per diferents llocs. Nosaltres vam optar per fer-ho des de Zuriza, pel vessant d'Ansó, tornant a passar per segona vegada en poc temps el pas de Tatxeras.

Així que, després de dormir al refugi de Linza i d'un bon esmorzar, el Manel (el meu germà) i jo vam anar cap al Càmping Alberg de Zuriza, i des d'allà surt una pista d'uns tres quilòmetres que et deixa justament a l'inici d'un sender que et porta cap als Alanos, totalment marcat i que va fent drecera per una pista de terra que arriba a una granja d'ovelles (a l'estiu, plena d'activitat). Des d'allà, i gairebé al peu dels Alanos, podem veure el pas de Tatxeras, una gran "bretxa" natural que obre pas a la vall del costat, per mi impressionant (per molts de vosaltres, si esteu habituats a l'alta muntanya, potser no tant)...

La *méteo* no és gaire bona: fa una mica de vent, una mica de fred i hi ha molta boira, cosa que a mi em posa del mal humor perquè no m'agrada fer cim i no poder contemplar la vista des de dalt. Però què hi farem... Des de la granja, el camí s'enfila bastant vertical fins a arribar a una petita tartera que va fent ziga-zaga i que porta directament al pas. Seguint les fites, es fa molt fàcilment, mentre et vas enfilant progressivament. Això sí, les vistes són impressionants. En poc més d'una hora, arribem a la vall d'Alano, amb els seus relleus suaus que contrasten amb la roca agresta de la serra. Des d'allà, de seguida ens desviem cap a l'esquerra (si seguíssim recte, tornariem a fer la Senda) per buscar un caminet ple de fites que ens durà a una zona càrctica i perdedora, de pedra *lapiaz*, com en diuen allà. El paisatge des d'allà és com desolador: entre la boira, la solitud de l'ascensió i la pedra blanca, és impressionant. Semblava que estiguéssim a la Lluna. Jo seguia sense veure el cim, que en realitat és un petit massís al qual pots accedir també per la cresta, però com que el dia no acompanyava massa, vam decidir fer-ho per una via més segura. Aquesta vegada, però, no em vaig deixar enganyar: quan vaig preguntar al Manel quin era el cim i em va assenyalar el primer, entre boira i boira, vaig pensar que anava errat, que segur que seria el més llunyà... I ho vaig encertar... Una va aprenent.

Vista de la Peña Forca

Un cop creuada aquesta zona de pedra i de pujada bastant progressiva, s'arriba ja a un pedregam més costerut que ens durà fins al Coll del Rincón i des d'allà pugem a l'avantcim del Peña Forca, el Achar de Forca, mig grim pant per aquí mig agafant-te per allà. Però m'agrada que al final dels cims hi hagi una petita grimpada perquè fa que em concentri en el que estic fent i no estigui tan pendent del temps que em pot quedar per fer cim.

L'anècdota va ser que entre boires va aparèixer un grup de muntanyers bascos que havien pujat des de la Selva de Oza. Va ser molt curiós, com una aparició: tota l'ascensió la vam fer sols i de cop al cim hi havia gent. Després de crestejar una mica i salvar un avenc, arribem al cim de la Peña Forca amb el seu vèrtex geodèsic, sense veure res de res... encara que intuïm la caiguda vertical que té. Molt contents, i després de fer les corresponents fotos, busquem un lloc arrecerat per poder esmorzar-dinar. Ho fem tots junts, mentre el grup basc ens comenta que aquest estiu han estat pel Pirineu català i que els ha agradat molt. I em sembla que eren independentistes també perquè van treure el tema de la gran manifestació l'any passat a Barcelona i de la Via Catalana aquest any, amb gran admiració...

Després de reposar forces, no gaire estona perquè feia fred, ens separem; ells tornen per la Selva de Oza i nosaltres per l'altre vessant. Curiosament, a mesura que va passant el dia, es va obrint el cel i encara sóc a temps de fer-me una foto amb un bonic i curiós cim del Castillo de Acher. Per no complicar-nos, baixem pel mateix lloc per on hem pujat, amb el sol que finalment ha sortit d'entre les boires i que ens escalfa una mica. En total, hem trigat unes 6 hores i mitja, comptant parades.

La veritat és que ens han quedat ganes de tornar-lo a fer, d'accedir-hi per la cresta i així poder-la recórrer tota per dalt, grim pant i desgrim pant, i és curiós el fet que és la primera vegada que fem un cim al qual no havia pujat. Una bonica excursió per un paratge que cada cop m'agrada més.

Elisabet Figuera

Fotos: Manel Figuera

(FOTOS A LA CONTRAPORTADA)

Diada de l'entitat a La Granja, Santa Maria de Palautordera

El 26 de gener, amb motiu de la diada de celebració del 92è aniversari del Club Excursionista de Gràcia, s'organitzà un dinar de germanor, precedit per l'entrega de les ensenyes d'argent i d'or als socis que han fet els 25 i 50 anys de pertinença a l'entitat. També es va fer reconeixement als socis que per la seva aportació han contribuït al desenvolupament i millora del Club al llarg de la seva vida, com ha estat el cas d'en Roger Lloses, que es va implicar en totes les seccions de la nostra entitat tant de forma activa com organitzativa arribant a assolir la vicepresidència de l'entitat.

En Francesc Pedrós, cos i ànima de la Matagalls-Montserrat, aconseguint superar any rere any el nombre de participants en la festa de l'excursionisme català. En Guillem Martín, que ha desenvolupat el butlletí i ha estat capaç d'actualitzar-ne el format així com els seus continguts. Francesc Sanahuja ha rebut l'homenatge per la seva ferma tasca de quasi deu anys com a president del Gràcia, durant els quals l'entitat s'ha guanyat un lloc destacat i de referència en el món de l'excursionisme i associacionisme en general.

L'acte ha estat presidit per la presidenta Marisa Carreño, acompanyada de la resta de membres de junta. Després d'unes paraules de benvinguda, es procedí a repartir les ensenyes als associats que tenen una fidelitat a l'entitat de 25 anys: Josep M. Girós i Uribe, Antoni Granollers i Bohils i M. Àngels Ramírez i Vera. I els de 50 anys: Joan Coll i Morell, Josep Roca i Ordís, Miquel Lusilla i Vila, Manel Arnau i Balaguer, i Manel Pedrós i Puig.

Després es repartiren les plaques d'honor, als associats: Roger Lloses i Huguet, Guillem Martín i Brassó, Francesc Pedrós i Puig i Francesc Sanahuja i Toledano.

Una vegada acaba aquesta part essencial de la trobada, en el mateix local ens serviren un dinar que va ser molt a gust de tothom. Cal fer esment que l'Agrupament, s'afegiren al acte i plantaren les tendes per passar la nit de dissabte a diumenge.

La diada ha estat un èxit pel temps que hem gaudit, la participació i la implicació dels nostres associats.

(FOTOS A LA PORTADA)

SOCIS MÉS ANTICS

<i>Nom</i>	<i>Data d'alta</i>	<i>Nom</i>	<i>Data d'alta</i>
CALI I PECCI, JOSEP	18-06-1941	LABRANYA I TURELL, FERRAN	27-12-1952
GONZÁLEZ I RIGAU, BALTASAR	03-11-1941	PÉREZ I ARELLANO, ENRIC	03-09-1953
BARBE I MAS, MONTSERRAT	11-11-1943	LÁZARO I PALAU, M. DOLORS	28-01-1954
GONZÁLEZ I RIGAU, ANTONI	19-05-1944	VILA I GUARDIA, AURORA	03-06-1954
PIERRE I COMBES, SUSANNA	02-08-1944	GUILLERA I ROMERO, ENRIC	22-08-1954
VIÑA I TOUS, ALBERT	19-12-1945	BACHERO I RUIZ, MARIA	02-09-1954
ESQUERDA ALSINA, FRANCESC	12-03-1946	SAPERAS I FERRAZ, RAFEL	17-03-1955
ALBESA I RIBA, CARLES	19-04-1947	CORTADA I CAMARASA, DOLORS	31-03-1955
CERVERA I BATARIU, JOAN	15-06-1950	RIBA I TARRIDA, FRANCESCA	26-05-1955
BARBE I BARBE, VICTOR	09-08-1952	SPOERRY I STANGL, ROBERT	22-09-1955
SARDÀ I PRAT, TERESA	30-10-1952	GIL I DUARTE, ISABEL	22-09-1955
FERRER I MORENO, JOSEP	12-11-1952	DEL REY I GARCIA, FRANCESC	04-11-1955
ROYO I RUILÓPEZ, MARIA	18-12-1952		

SENDERISME

Les Barnatresc

Les Barnatresc són caminades matinals per diferents llocs de Barcelona, tenen una llargada de 10 a 12 km i es fan els matins de les 9 a dos quarts de 10.

Aquestes caminades són organitzades per l'Associació d'Entitats Excursionistes del Barcelonès.

La nostra entitat en forma part i també en prepara una de les onze que hi ha aquest any.

Reproduïm el calendari d'aquestes passejades, els dies que es fan i les diferents entitats que les preparen.

26 de gener	AEEB	Caminada del Tricentenari a Barcelona
16 de febrer	AEEB	Caminada de l'Olimpisme
16 de març	UEC d'Horta	Caminada a Horta
06 d'abril	AEEF	Caminada Besòs-Llobregat
11 de maig	CE Gràcia	Caminada de Gràcia
01 de juny	AE Muntanya	Caminada a Sant Andreu
28/29 de juny	AEEF	Caminada Nocturna
28 de setembre	UEC de Sants	Caminada de Sants
11 i 12 d'octubre	ACIB	Barnatresc Internacional
16 de novembre	FE Barcelona	Caminada a Montjuïc
21 de desembre	CE Pirenaic	Caminada del Nadal Solidari

Si voleu més informació dels itineraris, 15 dies abans de cada caminada entreu a Internet i cliqueu <http://www.euro-senders.com/barnatresc/>.

COL·LABORACIONS

SABIES QUE... (ENTREGA 5)

Les gorges més estretes dels Països Catalans i, diuen, del món són les de la Fou a Arles de Tec, prop de Ceret, al Vallespir. Un petit afluent del Tec forma un espectacular congost, obert a la roca calcària, de 1.700 m de

llarg i de 70 cm d'amplada en alguns llocs. Les parets de l'engorjat arriben fins 200 m d'alçada. Les gorges de la Fou estan condicionades amb unes passeres per poder-les visitar amb seguretat i previ pagament.

Les quatre columnes que flanquegen la porta principal del Palau de la Generalitat de Catalunya varen ser esculpides a Troia (a l'actual Turquia). De la cantera d'aquesta ciutat arribaren —al segle II d. de C.— a la Tàrraco romana 45 columnes de granit, probablement per al temple d'August del recinte del Fòrum. Després

de la caiguda de l'Imperi, seguint la tradició de reutilitzar materials arquitectònics, algunes d'aquestes columnes es varen traslladar a l'església de Sant Pere Sescelades, situada en un dels suburbis al nord de la ciutat de Tarragona. Aquest temple es va destruir i, el 1598, Pere Blai, l'arquitecte encarregat de reformar el Palau de la Generalitat, va negociar amb les autoritats tarragonines la seva tramesa a Barcelona per tal de decorar, seguint la moda del Renaixement italià, la nova façana sud del Palau. A la Tarragona d'avui queden encara algunes columnes troianes "germanes" de les que podem veure a la plaça de Sant Jaume de Barcelona: a la porta d'accés a la Capella del Santíssim de la Catedral (obra, també, de Pere Blai), al Passeig Arqueològic i a la rotonda que hi ha davant l'hotel Imperial Tarraco.

La majoria de mamífers, per beure, utilitzen la llengua (com si fos una cullera) empenyent petites quantitats d'aigua fins a la gola per, després, empassar-la. Els

humans aprenguérem a ajudar-nos d'estris per fer aquesta funció; però, instintivament, la llengua encara hi té un important paper. Els únics mamífers —i, potser, els únics animals— que fan servir el nas per portar l'aigua a la boca són els elefants adults. Són els més grans bevadors del món. Si tenen l'oportunitat per fer-ho, arriben a consumir fins a 225 litres d'aigua en un sol abeuratge.

L'avenc més fondo del món, conegut fins avui, es troba al massís d'Arabika, al Caucas occidental, a la regió d'Abkhàzia, a prop de la mar Negra i la frontera entre Rússia i Geòrgia. Es tracta de l'avenc Krúbera-Voronya,

on s'ha arribat de moment a 2.191 m de profunditat. La boca d'aquesta cavitat va ser descoberta per uns exploradors georgians l'any 1960 a una alçada d'uns 2.256 m sobre el nivell del mar. Des de l'any 2000, un equip mixt, el Cavex Team, format per espeleòlegs russos, ucraïnesos i espanyols i d'altres expedicions internacionals, com l'anomenada **Towards the Centre of the Earth**, estan fent exploracions en aquest avenc, que s'ha convertit en un mite i un veritable repte per als espeleòlegs d'elit.

A la vila de l'Arboç, al Baix Penedès, us sorprendrà veure-hi una rèplica de la torre de la Giralda de Sevilla. En el conjunt del mateix edifici es troben reproduïts, a escala reduïda, la Sala d'Ambaixadors i el Pati dels Lleons de l'Alhambra de Granada. A primers del segle XX, el matrimoni format per Joan Roquer, de l'Arboç, i Candelària Negrevins van anar de viatge de nuvis a

Andalusia. La Candelària es va enamorar dels edificis hispanoàrabs d'aquelles ciutats, que van recórrer com dos colomins. En tornar a l'Arboç els enyorava. Què no hauria donat per tenir-los! El marit, enamorat i complaent, decidí construir el seu "niu d'amor" reproduint aquells monuments que tant van entusiasmar la seva esposa. Això era l'any 1902, quan encara hi havia romàntics... i amb diners! Aquest edifici, restaurat fa poc, es pot visitar els caps de setmana.

El Penyagolosa (1.814 m), a la comarca de l'Alcatén, no és, com molts creuen, el cim més alt del País Valencià; el supera per 25 metres l'Alto de Barracas o pic Calderón (1.839 m), a la serra de Tortajada, un dels contraforts de la serra del Javalambre, dins la comarca del Racó d'Ademús. S'hi pot accedir des de la Puebla de San Miguel, terme municipal on es troba aquest cim, a través del sender PRV-131-8.

El poble habitat permanentment més alt dels Països Catalans és Rubió, situat a 1.687 m d'altitud a la vall de Siarb (Pallars Sobirà), als peus del massís de l'Orri

(2.439 m) i a la dreta del riu de les Comes de Rubió. Pertany al municipi de Soriguera i hi viuen permanentment 5 persones (3 a Casa Andreu i 2 a Cal Pei), tot i que a l'estiu, amb els habitants d'altres cases, el poble arriba a 16 residents. El nucli, esglaonat a la solana, és a tocar de la carretera que va de Sort a la Seu d'Urgell, a uns dos quilòmetres abans d'arribar al coll del Cantó (1.715 m).

L'origen del nom *Catalunya* o *català* encara segueix sent un enigma. Us apuntem només algunes teories. La que vincula l'origen a Otger Cataló i la llegenda dels Nou Barons de la Fama; la que fa esment dels trets característics del territori com a terra de castells i que derivaria de *castlà* o *cast-lanus* (com va ocórrer amb Castella i els castellans); la que el relaciona amb pobles o ètnies antigues com, per exemple, els laketani; la que

parteix dels textos del cronista islàmic al-Udri, on apareix el topònim *Talunya* que, amb el nexa *Ca* –contracció de *cala*, és a dir, 'castell'–, formaria *Ca-talunya*; o, una de les darreres, també provinent de fonts islàmiques, que es refereix a l'expressió *qatal-gunya* –'la terra de la riquesa'–, que els pirates mallorquins dels segles X i XI utilitzaven per referir-se, en les seves incursions, a la nostra terra. Com podeu veure, el debat és ampli i, segurament, obert.

La femella del cucut (*Cuculus canorus*) té l'hàbit de pondre els ous en els nius d'altres espècies d'aus. La majoria d'ocells no distingeixen els ous propis dels de l'estrany i continuen amb la incubació com si res. Els problemes comencen quan neix el poll del cucut, ja que acostuma a tenir més força que els seus "germanastres" i els llença fora del niu. Així s'assegura que el seus pares adoptius li aportin tot el menjar. El més sorprenent és que els progenitors no acostumen a adonar-se que aquell "ganàpia", de grans dimensions i taques estranyes, no és fill seu.

CULTURAL

EXCURSIÓ A CAPELLADES PER DESCOBRIR ELS NEANDERTALS

16 DE NOVEMBRE DE 2013

Un grup de la Secció Veterana del nostre Club vam decidir visitar Capellades, on es pot recórrer la prehistòria, que amaga el misteri dels neandertals:

L'ABRIC ROMANÍ

El dia escollit no va ser afortunat: la pluja i el fred ens van acompanyar tot el dia, però nosaltres som muntanyencs de soca-rel i anem endavant. A l'Abric Romaní, un jaciment arqueològic situat a Capellades (Anoia), s'hi varen començar les primeres prospeccions després que el senyor Amador Romaní, propietari de la coneguda indústria paperera, hi dediqués el seu interès i els seus estudis. Ell, un home culte, ja tenia petites referències de la possibilitat que aquell lloc amagués el misteri de l'home de neandertal.

El Grup de Recerques Arqueològiques (GRA) del nostre Club, avui ja no en funcionament, va participar en les primeres excavacions, dirigit pel llavors director del Museu Arqueològic, senyor Llongueras. Era una feina encara molt incipient i complicada per falta de coneixements. Han passat els anys i actualment és un punt arqueològic de gran importància. S'hi ha dedicat molts esforços i s'hi ha excavat fins a una profunditat remarcable. Pocs són els llocs a Catalunya on hi ha restes dels neandertals, però Capellades n'és un dels més importants.

Encara avui és un misteri el motiu que els va fer desaparèixer. O no van desaparèixer del tot? Es van barrejar amb nosaltres, els cromanyons? Eren més evolucionats? Per la seva indústria que s'ha trobat, sembla que no. Ho veiem clarament pel tall del sílex, la petita ceràmica, etc.

Al centre d'Europa, prop de Hallstatt (Àustria), també hi ha una cova amb restes neandertals, amb ceràmica i indústria que deixa els arqueòlegs amb la pregunta de qui eren en realitat i per què van desaparèixer. A Catalunya dirigeix les excavacions el doctor Carbonell, que ha aconseguit trobar diferents estrats fins a arribar a uns 15 m de fondària, i ha datat tots els diferents fogars.

La visita, guiada, es pot fer sota d'unes instal·lacions molt ben muntades, que ens van protegir de la pluja, però tot seguit vam buscar un bon restaurant per tornar a la realitat de la nostra civilització. Asseguts, vàrem intercanviar opinions entre nosaltres i valoràrem l'esforç dels neandertals per subsistir, cosa que sembla que no van aconseguir.

Dolores Làzaro i Palau

HOMENATGE

Una conjunció indestriable

El passat desembre, en el comiat del bon amic Llores, i mentre escoltava els entranyables parlaments i contemplava les imatges projectades, no vaig poder deixar de pensar en la conjunció indestriable que formen l'amistat, la muntanya, l'escoltisme i el país. Elements que ens han acompanyat i ens acompanyen al llarg de la vida, i que ajuden a mantenir unes actituds que ens uneixen i ens reconeixen ja des dels temps d'infants, quan es forgen les amistats a les acampades sota els estels, amistats que continuen al llarg de la vida, quan ja més endavant formes amb aquests amics cordades basades en la confiança. I ja de més grans, quan les responsabilitats de la vida compliquen la intensitat de les activitats, l'amistat no desapareix, es fa profunda i es converteix en sentiment de fraternitat. Jo he tingut el privilegi, com tants d'altres, d'experimentar aquest sentiment: el privilegi de mantenir fins ara, quan veig acostar-se la setantena, l'amistat d'un grapat d'amics que vaig conèixer al cau a Llobatons, i on vam continuar a la Secció i al Clan, i amb els quals he compartit infinitat de moments al llarg de tots aquests anys, uns cops amb més intensitat i d'altres amb menys, però sempre amb aquest esperit de germanor que converteix en joia el simple fet de veure'ns. No cal dir que una de les bases d'aquestes llargues amistats s'ha de situar en els sòlids valors adquirits en l'època d'escoltes, quan el proïsme i la natura es converteixen en punts de referència vitals, amb la muntanya, amb l'excursionisme, l'escalada i l'esquí com a marc d'activitats i convivència.

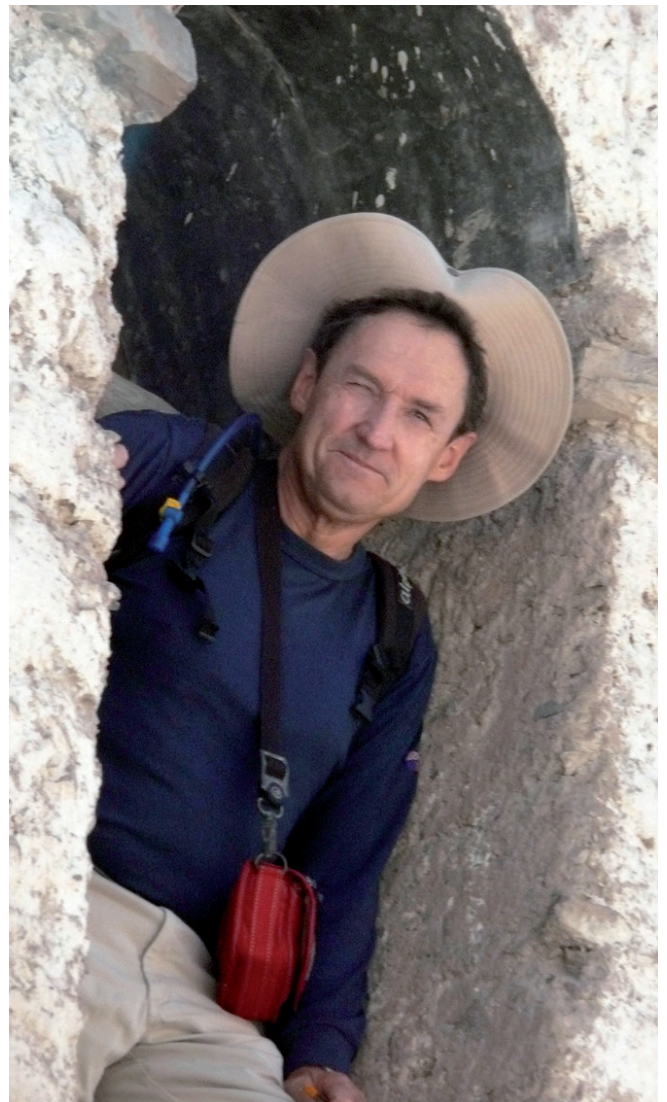
La muntanya, aquesta gran amiga que ha marcat tant la nostra vida. Catalunya és un país on la pràctica de l'excursionisme està fortament arrelada. Som un país que, tot i ser petit, té una geografia molt variada, està vertebrat per muntanyes i serralades que molt sovint trepitgen els nostres peus. Els centres excursionistes, com el CEG, proliferen arreu i es configuren com a entitats que, a part de fomentadores de l'esport i el lleure, són generadores de convivència cívica i de relacions socials. Vam aprendre a estimar la muntanya amb les primeres sortides com a escoltes i després la vam continuar estimant a través del Club Excursionista.

La muntanya i l'escoltisme són generadores de valors que sempre portem amb nosaltres. Si la muntanya ha estat el marc natural de les nostres activitats de lleure, l'escoltisme ha estat una escola de ciutadania important per al nostre país, a través del qual s'han format ciutadans actius, crítics i conscients, amb capacitat de donar resposta tant a les mancances que encara tenim com

a país com als nous reptes que plantegen les societats actuals. En aquest sentit han estat una bona eina per mostrar als joves una altra forma d'entendre aquest món cada vegada més egoista i agressiu. En una societat on la riquesa material ha suplantat la social, l'excursionisme i l'escoltisme han ajudat a canviar la noció de riquesa, situant-la no com acumulació de béns, sinó en la relació amb els altres, la natura i nosaltres mateixos. Són també una escola d'ecologia, de bona relació amb el medi ambient, en una època en què la natura ens exigeix un canvi de mentalitat si volem continuar compartint la seva riquesa.

La muntanya i l'escoltisme han estat també una manera de construir consciència de país, a part de generar grans amistats. Un país s'estima trepitjant les seves contrades, coneixent els seus racons, la seva gent. Un país s'estima acariciant la seva geografia. L'excursionisme és l'instrument per a aquest coneixement i per a aquesta estimació, i l'escoltisme és l'escola on es forma aquest sentiment. Per això, amistat, muntanya, escoltisme i país formen una conjunció indestriable, una conjunció que es reflectia perfectament en l'amic Roger Llores, tal com es va fer palès al seu emocionant comiat.

Enric Cama i Colomé

Roger Llores al Perú

CULTURAL

ANY ESPRIU

El darrer acte que el Club va dedicar a l'Any Espriu tingué lloc el 21 de novembre de 2013 a la seu social.

La sala plena acollí amb gran atenció la sessió poètica a càrrec del conegut actor Albert Pérez, antic soci de l'entitat.

En Jaume Vaqué, dels Cantaires Muntanyencs, va fer una acurada introducció a la figura d'Espriu, parlant-nos tant de la seva vessant humana com artística.

Amb presentació d'imatges d'en Toni Vives, l'Albert anà desgranant de manera excel·lent els dotze poemes que configuren l'obra d'Espriu: *Cançons de la roda del temps*, la qual forma part del llibre *El Caminant i el Mur*.

Per acabar, Josep Roca, del GEDE, va fer una aproximació al moment històric que estem vivint a Catalunya fent un paral·lelisme amb el missatge que ens va deixar Salvador Espriu.

D'aquesta manera, el Club posava un digne colofó als actes del Centenari del nostre gran poeta.

Toni Vives

GIE

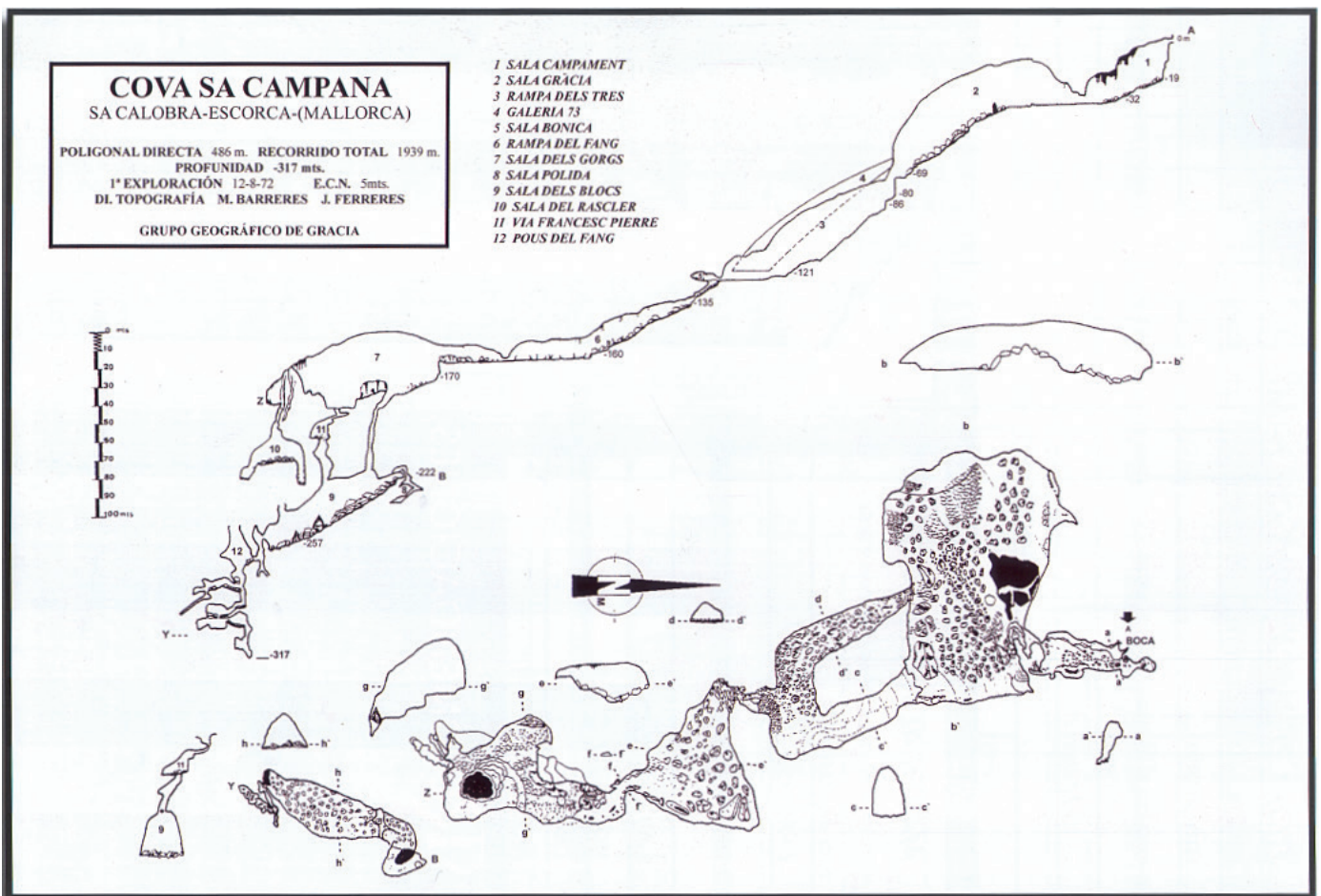
EL GIE I ES COVAS o les fabuloses aventures del GIE a Mallorca

El passat cap de setmana del 6-7-8 de setembre, el GIE va decidir obrir un nou capítol de les seves sortides temàtiques: aquesta vegada, va anar a la descoberta de les cavitats de l'illa de Mallorca. Aquest tres dies passats a l'illa més gran de les Balears ens van permetre descobrir les cavitats de sa Campana, Cornavaques, Coloms i Pirates.

Després d'una preparació logística feta a través de correus, trobades al club i nombrosos whatsapp, tot l'equip es reuneix en el vaixell el dijous 5 de setembre a la nit. Sopem des del pont del vaixell, mirant com el turonet de Montjuïc s'allunya a poc a poc. Els més valents decideixen passar la nit fent bivac a les gandules de la coberta del vaixell per tal de començar el més aviat possible aquesta aventura a l'aire lliure.

El divendres 6 al matí, arribem ben d'hora a Palma de Mallorca i posem rumb en direcció a la serra de Tramuntana. Poc després d'haver passat el mític nus de sa Corbata, i abans d'arribar a la cala de sa Calobra, aturem els cotxes en el punt de partida de l'aproximació de la cavitat més emblemàtica de Mallorca, l'avenc de sa Campana. Després d'un desdèjuni ben merescut a base de pastís casolà de xocolata (gràcies a la Núria), ataquem la primera part de l'aproximació, que consisteix en una pujada en mig de la vegetació i de les roques calcàries que formen un bonic lapiaz. Arribats a una petita cresta i finalment a un petit port, s'obre davant nostre el famós torrent de Pareis i, pocs minuts després ja estem a la boca de la cavitat. La primera part de la cavitat de sa Campana es pot descriure com una successió de sales de grans dimensions amb bastant de pendent, tipus rampa. Destaquen les formacions blanques del sostre de la rampa del Fang, que contrasten amb el fang gairebé omnipresent en la cavitat, les formacions excèntriques i els nombrosos gorgs que es poden apreciar tot al llarg de la visita. Arribats a la sala dels gorgs, just abans d'iniciar el descens fins a la Sala dels Blocs, la nostra curiositat aguda ens va permetre trobar fins i tot un geoamagatall! Es fa una miqueta tard quan arribem a baix de la Sala dels Blocs i decidim aleshores iniciar el retorn sense haver "tocat fons" per tal de no arribar massa tard els cotxes i estar en forma per al dia següent. Atès que ja es fosc quan sortim de la cavitat i que a més a més la nit és clara, decidim passar de la tenda i passem la nit

Ressenya de sa Campana, la cavitat més profunda de l'illa de Mallorca

sota les estrelles en una àrea d'acampada lliure pròxima al Monestir de Lluç.

El dissabte al matí, entre tots, fem un repàs de les diferents opcions que tenim i decidim dirigir-nos més al nord de l'illa, a la zona de Pollença, per visitar la cova de Cornavaques. L'aproximació d'aquesta cavitat es fa llarga, i la calor que fa no ajuda! Ens tocarà saltar moltes barreres de pastors i pujar progressivament durant més d'una hora i mitja en mig de la garriga per arribar a la petita boca d'entrada de la cova, molt ben amagada a sota d'un arbre. L'aproximació s'ha fet llarga però ens adonem molt ràpidament que l'esforç ha valgut la pena: una cavitat d'extensió modesta però amb sales meravelloses, plenes d'espeleotemes de tot tipus, i fins i tot on les arrels de les plantes es troben recobertes d'una fina capa de calcita que les converteix en una mena d'estalactites primes i llarguíssimes (del gruix d'un dit i fins a 15 metres de llarg), d'una finesa extrema i que, a causa de la dualitat de la seva naturalesa (biològica i geològica), poden arribar a pendolar amb molt de facilitat. S'hi accedeix per un pas d'embut vertical força estret al nivell inferior de la cavitat. La tornada es fa sense problema i arribem al cotxe abans que caigui la nit. Decidim aprofitar el fet que no és molt tard per apropar-nos a la costa est de l'illa, on hem previst de finalitzar la nostra aventura al dia següent. Al cap d'una hora de cotxe, el nostre objectiu del diumenge es troba menys lluny, però mentrestant s'ha fet completament fosc i unes gotes d'aigua estan fent la seva aparició... entre el cansament acumulat i la foscor, es fa molt difícil trobar un lloc adequat i protegit de la pluja per muntar el campament... després de moltes voltes, negociacions i vots, decidim finalment dormir al costat de la carretera, en un mirador de la zona de Capdepera, cosa que permet al nostre fantàstic grup demostrar la seva habilitat d'adaptació: en un "flis flas", i gràcies als mil i un recursos "d'últim moment" que en Roger té sempre en un racó del seu cotxe (com per exemple, teles de càmping, llum de tots

tipus, etc.), muntem un campament "digne" i que ens permet, més o menys, protegir-nos dels capritxos del cel.

El diumenge al matí, un ramat de cabres força interessades pel nostre campament de fortuna ens fa de despertador (molt eficient). Esmorzem amb vistes al mar, admirant com les rajols del sol passen a través de la gruixuda capa de núvols que desgraciadament ens acompanyarà durant aquest últim dia. La pluja no tarda a fer la seva aparició i decidim plegar el campament ràpidament i reunir-nos a la gasolinera més propera per fer una petita taula rodona i trobar la millor solució i alternativa a la pregunta "Què fem?". Després de repassar les opcions existents, la millor solució ens sembla anar cap a la cova de Coloms, cova caracteritzada per la seva entrada "marítima" i el seu entorn "aquàtic", coses que fan d'aquesta cavitat un aparador perfecte de pel·lícula de pirates. Per arribar fins a la boca, hem de fer una curta caminada que ens deixa a una petita cala, on ens equipem amb el neoprè. A partir d'aquest punt ens toca nadar uns 15 minuts per finalment accedir al gran pòrtic d'entrada a la cova. Una primera sala recoberta de sorra dona pas a una segona sala on hi ha una profusió de columnes i estalactites que es troben parcialment submergides en una aigua límpida i de colors blau i verd exòtics. Ens entretenim bastant en aquesta última sala, que semblava la "sala del tresor" de la nostra pel·lícula, nedant entre les formacions, fent salts a l'aigua i aprofitant de les bones condicions (poca pols) per fer fotos. Tornem al cotxe per restaurar-nos i decidim "matar el temps que ens queda" visitant una cova molt a prop d'on ens trobem: la cova dels Pirates. Aquesta cova forma part del sistema Ponts-Pirata-Piqueta. Es tracta d'una cova on durant els anys 80 s'havien fet treballs per tal d'obrir-la a visites turístiques, però per sort o per desgràcia finalment el projecte turístic no es va concretar. Durant aquestes feines es va preparar un recorregut per fer visitar la part més accessible i bonica, i la veritat és que per una vegada s'agraeix no haver d'anar desgrimpant blocs, esquivant

formacions i mirant continuament la ressenya per no perdre's. Aquesta cova destaca per l'abundància de formacions i els processos de solifluxió, és a dir, columnes fissurades horitzontalment i desplaçades uns centímetres, fenomen provocat per petits desplaçaments tectònics. Ens sentim gairebé com uns turistes que descobreixen per primera vegada la bellesa que ses illes amaguen sota terra, sense cordes ni ferros aquesta vegada.

Només ens queda plegar veles, fer recompte del botí, buscar sense èxit la cartera definitivament perduda d'en Xavi, i agafar un últim vaixell de nit per acabar l'aventura pirata fent un bivac als passadissos i butaques.

Els Pirates a l'entrada de la cova de Coloms

Emmanuelle Cancet

EL GIE I ES COVAS O LES FABULOSES AVENTURES DEL GIE A MALLORCA

Manel i el geoamagatall, Sala dels Gorgs (sa Campana)

Montgarri i Roger en la Sala del Tresor, de la cova de Coloms

LA PENYA FORCA I EL POLLEGÓ INFERIOR DEL PEDRAFORCA

PEÑA FORCA

**POLLEGÓ INFERIOR DEL
PEDRAFORCA**

